

36. Interpelácia poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Hubu na ministra životného prostredia Slovenskej republiky P. Žigu podaná 7. apríla 2015 vo veci náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania z dôvodu ochrany prírody

Mikuláš Huba
poslanec Národnej rady Slovenskej republiky

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 07-04-2015		
Číslo spisu: PKERIS - 244 / 2015		
Listy: 1/-	Prílohy: //2	
RZ	ZH	LU

Bratislava, 7. 4. 2015

Vec: Interpelácia člena vlády

Vážený pán minister,

ako vyplýva z ustanovenia § 61 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny „Ministerstvo alebo ním poverená organizácia ochrany prírody vyhotoví každoročne, v termíne do 30. júna príslušného kalendárneho roku, zoznam pozemkov vo vybraných chránených územiach vhodných na zámenu pozemkov, nájom pozemkov, výkup pozemkov a zmluvnú starostlivosť.“

Ako vyplýva z ustanovenia § 61 ods. 5 zákona o ochrane prírody „Výpočet výšky finančných prostriedkov na zabezpečenie financovania náhrad podľa odseku 1 na tri rozpočtové roky vypracúva a aktualizuje ministerstvo v spolupráci s ministerstvom pôdohospodárstva, Ministerstvom obrany Slovenskej republiky a Slovenským pozemkovým fondom.“

Z mne dostupných informácií vyplýva, že ministerstvo životného prostredia k dnešnému dňu nemá vyhotovený zoznam pozemkov v zmysle citovaného ustanovenia § 61 ods. 3 zákona o ochrane prírody, ako ani nemá vypočítanú výšku finančných prostriedkov na zabezpečenie finančných náhrad podľa ustanovenia § 61 ods. 5 zákona o ochrane prírody. Zároveň je známe, že MŽP SR nemá vo svojej rozpočtovej kapitole vyčlenenú žiadnu sumu na rok 2015 pre zabezpečenie vyplácania náhrad v zmysle ustanovenia § 61 zákona o ochrane prírody.

Dôvodová správa k novele zákona o ochrane prírody č. 506/2013 Z. z., ktorou boli schválené citovaná úprava, ako aj nová úprava náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania, uvádza, že nová úprava „...obsahuje predovšetkým novú úpravu náhrady za obmedzenia bežného obhospodarovania pozemkov a v rámci nej súbor zmluvných nástrojov súvisiacich so zabezpečením starostlivosti o chránené územia. V súčasnom legislatívnom systéme ochrany prírody jednoznačne dominuje prikazovacia a represívna funkcia štátu pri určovaní toho, čo je potrebné chrániť, v ktorých lokalitách, akým spôsobom a ako to bude dotknutým vlastníkom kompenzované. Najmä v poslednom menovanom prípade je potrebné legislatívne výrazne posilniť možnosť dohody s vlastníkom a zmeniť direktívny prístup štátu k vlastníkovi na konsenzuálny a partnerský. Výhody z toho plynúce budú v posilnení dôvery k záujmom ochrany prírody zo strany vlastníka, posilnenie jej postavenia z hľadiska efektívnosti a účinnosti jej pôsobenia v spoločnosti, posilnenie právnej vynútiteľnosti jej inštitútov a v neposlednom rade väčšej flexibility jej uplatňovania na konkrétne prípady. Systém kompenzácií zahŕňa zámenu pozemkov, zmluvnú starostlivosť, výkup pozemkov, nájom pozemkov a náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania. Každú z uvedených možností bude možné použiť samostatne na každý typ chráneného územia.“

Ako je uvedené v dôvodovej správe, jedným z hlavných dôvodov uvedenej novely bolo rozšírenie systému náhrad za obmedzenie bežného hospodárenia, v tomto zmysle ste novelu zdôvodňovali a obhajovali aj Vy a ďalší predstavitelia MŽP SR počas schvaľovania návrhu zákona v NR SR.

Mikuláš Huba
poslanec Národnej rady Slovenskej republiky

Z mojich poznatkov vyplýva, že nový systém náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania sa od schválenia uvedenej novely nijakým spôsobom nesfunkčnil a nezačal uplatňovať v praxi. Napriek masívnemu „politickému marketingu“, ktorý sprevádzal unáhlené prijímanie predmetného zákona, sa nič nové v tejto oblasti ani takmer jeden a pol roka od prijatia zákona neudialo. Žiadny z nových inštitútov náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania z titulu ochrany prírody sa v praxi neuplatňuje a MŽP SR zrejme dodnes nemá ani konkrétnu predstavu, ako by sa mali uplatňovať. O tom svedčí aj skutočnosť, že ministerstvo nie je schopné si plniť povinnosti vyplývajúce z vyššie citovaných ustanovení zákona o ochrane prírody, napriek tomu, že táto nová právna úprava pochádza z „dielne“ samotného ministerstva. Ide pritom o zákonné povinnosti, ktorých dikcia je jednoznačná a príkazová - ministerstvo ich musí splniť do stanovenej lehoty a nemôže ich odložiť na neskôr.

Zároveň je zarážajúce, že ministerstvo nemá vyčlenené žiadne financie vo svojej rozpočtovej kapitole na vyplácanie náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania z titulu ochrany prírody. Ide pritom o nárokovateľné prostriedky zo strany neštátnych vlastníkov pozemkov v chránených územiach, ktorých vyplácanie v nedávnej minulosti relatívne spoľahlivo fungovalo.

Prostredníctvom interpelácie žiadam o to, aby ste uvedenú situáciu vysvetlili a zdôvodnili, prečo si Ministerstvo životného prostredia SR neplní svoje zákonné povinnosti, vyplývajúce z predmetných citovaných ustanovení zákona o ochrane prírody.

Zároveň ma v tejto súvislosti zaujíma, prečo MŽP SR neakceptovalo moje opakované návrhy na to, aby náhradu majetkovej ujmy neštátnym vlastníkom financovali tie subjekty, ktoré z prítomnosti na území národných parkov a iných chránených území profitujú.

S pozdravom

Vážený pán
Peter Žiga
minister životného prostredia SR
MŽP SR
Nám. L. Štúra 1
812 35 Bratislava